

KONKLÚZIÓK

HOGYAN LETT KÖNYVVÉ AZ ÚJSZÖVETSÉG?

Hitvédelmi Teaház III/4.

- A kánon fogalma teológiai értelemben: hitéletben mértékadó.
- Az ihletett próféta/prófécia ismerve: Isten szól általa (2Tim 3:16-17, 2Pt 1:19-21). Nem minden Isten által ihletett üzenet bír egyetemes (mindenki számára szóló) érvénnyel akár közvetlenül, akár közvetetten.
- Azok az iratok kanonikusak, amelyek ihletettek és egyben egyetemes mondanivalóval bírnak.
- Azok az iratok kanonizáltak, amelyeket valahol, valamikor egy mértékadónak ítélt gyűjteménybe (kánonba) felvettek. Ezért nem minden kanonizált irat kanonikus.
- A kanonizáció az a folyamat, melynek során az Egyház összegyűjtötte az általa ihletettnek felismert iratokat. Alapelvei: (1) Visszavezethető-e az irat egy apostolra vagy tanítványára? (2) Használták-e gyülekezeti istentiszteleteken? (3) Nem áll-e ellentétben az egyházi tanítással?
- Az újszövetségi iratok keletkezése után időre volt szükség, hogy elterjedhessenek az akkori kereszténység körében.
- A különböző tévtanítók szintén létrehozták saját irataikat.
- Az újszövetségi kánonnak a szemtanúk korának lejárta után lett igazán jelentősége, amikor egyes tévtanítók elkezdtek saját szempontjaik szerint válogatni az iratok között (ld. Markion ellenkánonja 140 körül).
- Az Egyházban is folytak viták, mely iratok kerülhetnek a kánonba. Egyes helyi gyűjteményekbe különböző könyvek kerültek bele, ezért vált szükségessé egy egységes álláspont kialakítása (zsinatok: 363 Laodicea, 397 Karthago, 419 Hippon).
- A kánon már teljes volt az utolsó újszövetségi iratok keletkezésekor, nem a zsinatok idején vált azzá. Az egyház feladata ezeknek felismerése volt.
- Az kanonikus újszövetségi iratok nagy része soha nem volt vita tárgya (evangéliumok, ApCsel, Pál levelei, katolikus levelek), ezek ihletettségét már keletkezésükkor felismerték.
- A listából kimaradtak egy része nem tartalmaz tévtanítást, de nem bír egyetemes érvénnyel (pl. Didakhé).
- A másik része alapvető tévtanításokat tartalmaz. Szerzőik az apostolok és a már meglévő kanonikus iratok tekintélyét kihasználva próbálta saját tévtanításait (pl. a gnosztikus Júdás evangéliuma), vagy népi-vallásos elképzeléseit, kiegészítéseit (pl. Tamás gyermekségevangeliuma) elfogadtatni.